

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев2 597/2021
18.11.2021. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Бранислава Босиљковића председника већа, Бранке Дражић и Данијеле Николић чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Ивица Костић адвокат из ..., против туженог „МЕГАЛ“ АД Бујановац, чији је пуномоћник Зоран Стојановић адвокат из ..., ради утврђења, одлучујући о ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Нишу Гж1 197/2020 од 01.10.2020. године, у седници већа одржаној 18.11.2021. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија тужиоца изјављена против пресуде Апелационог суда у Нишу Гж1 197/2020 од 01.10.2020. године.

Образложење

Пресудом Основног суда у Нишу П 329/19 од 25.11.2019. године, ставом првим изреке, утврђено је да је тужилац засновао радни однос на неодређено време код туженог почев од 21.02.2017. године, па је наложено туженом да тужиоца врати на рад и распореди на послове и радне задатке који одговарају његовој врсти и степену стручне спреме. Ставом другим изреке, поништена је одлука послодавца „МЕГАЛ“ АД Бујановац о престанку радног односа тужиоца АА, као незаконита. Ставом трећим изреке, обавезан је тужени да тужиоцу на име трошкова парничног поступка исплати износ од 159.000,00 динара са законском затезном камаотм од извршности пресуде до коначне исплате.

Пресудом Апелационог суда у Нишу Гж1 197/2020 од 01.10.2020. године, ставом првим изреке, преиначена је пресуда Основног суда у Бујановцу П1 329/19 од 25.11.2019. године тако што је одбијен као неоснован тужбени захтев да се утврди да је тужилац засновао радни однос на неодређено време код туженог почев од 21.02.2017. године и да се наложи туженом да тужиоца врати на рад и распореди на послове и радне задатке који одговарају његовој врсти и степену стручен спреме, као и тужбени захтев да се поништи одлука туженог о престанку радног односа тужиоца као незаконита. Ставом другим изреке, обавезан је тужилац да туженом на име трошкова парничног поступка исплати износ од 87.000,00 динара са законском затезном каматом почев од дана извршности пресуде до коначне исплате.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену тужилац је благовремено изјавио ревизију због битне повреде одредаба парничног поступка, погрешно и непотпуно утврђеног стања и погрешне примене материјалног права.

Врховни касациони суд је испитао побијану пресуду, у смислу одредбе члана 408. ЗПП („Службени гласник РС“ бр. 72/11, 49/13- УС, 74/13-УС, 55/14 и 87/18 - у даљем тексту: ЗПП), и утврдио да ревизија тужиоца није основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку, на коју се у ревизијском поступку пази по службеној дужности. Пред другостепеним судом није дошло до пропуста у примени или погрешној примени које од одредаба закона, па нема ни битне повреде из члана 374. став 1. ЗПП, на коју се указује ревизијом.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилац је био у радном односу код туженог у периоду од 1981. године до 1996. године, након чега је дуже време паузирао и није радио, да би потом 2017. године, након обављеног разговора са директором туженог, уз молбу да му омогући рад још ... године ради остваривања права на пензију, тужилац почео да ради код туженог на радном месту „...“ истог дана, када је и задужио посебну опрему. Том приликом, тужиоцу је саопштено да ће бити примљен у радни однос на одређено време, јер се ради о сезонским пословима и не зна се каква је потреба за тим пословима и да ће се, уколико буде потребе, уговор о раду продужавати. Тужилац је на рад долазио почев од 20.02.2017. године до 28.02.2017. године, када је тужилац био последњи дан на послу и након тога више није долазио, нити је о томе обавестио директора туженог. Дана 21.02.2017. године, под бр. ... сачињен је уговор о раду на одређено време и то на период од 21.02.2017. године до 31.03.2017. године, који је потписан од стране законског заступника послодавца, с тим да тужилац наведени уговор није потписао. Постављеним тужбеним захтевом тужилац је тражио да се утврди да је 21.02.2017. године код туженог засновао радни однос на неодређено време као и да се обавезе тужени да тужиоца врати и распореди на послове и радне задатке који одговарају његовој стручној спреми и да се поништи одлука туженог о престанку радног односа.

Полазећи од овако утврђеног чињеничног стања првостепени суд је усвојио тужбени захтев са образложењем да радно ангажовање тужиоца без закљученог уговора о раду има карактеристике радног односа у погледу међусобних права и обавеза, због чега су испуњени законску услови за заснивање радног односа на неодређено време, сходно члану 32. став 1. Закона о раду.

Другостепени суд је, одлучујући о жалби туженог, преиначио првостепену пресуду и одбио тужбени захтев као неоснован уз образложење да понашање тужиоца – недолажење на посао, као и непотписивање уговора о раду са послодавцем, у конкретном случају указује на недостатак воље на страни тужиоца да заснује радни однос код туженог на одређено време.

Врховни касациони суд сматра да се ревизијом тужиоца неосновано указује да је побијана одлука донета уз погрешну примену материјалног права.

Одредбом члана 32. став 1. Закона о раду прописано је да се радни однос заснива закључењем уговора о раду, а ако уговор није закључен, радни однос се заснива ступањем запосленог на рад.

Радни однос се по правилу заснива уговором о раду, кога закључују запослени и послодавац и сматра се да је закључен када га потпишу запослени и директор, односно предузетник, како је то предвиђено чланом 30. Закона о раду. Међутим, то не значи да ће сваки рад без уговора о раду водити заснивању радног односа. Један од основних елемената приликом заснивања радног односа јесте сагласност воља, која је у

овом случају изостала. Наиме, неспорно је да је након постигнутог договора између тужиоца и директора туженог да тужилац код туженог заснује радни однос на одређено време тужилац почео са радом, задужио неопходну опрему за рад и долазио на посао све до 28.02.2017.године. Тужени је дана 21.02.2017. године сачинио уговор о раду, којим је констатовано да тужилац заснива радни однос код туженог на одређено време почев од 21.02.2017. године до 31.03.2017. године. Наведени уговор потписан је од стране директора туженог, с тим да тужилац, иако му је предочено неколико пута да је неопходно да потпише уговор о раду, то није учинио нити је надлежној служби донео радну књижицу ради регулисања свог радно правног статуса.

Стога је, и по оцени Врховног касационог суда, правилно другостепени суд применио материјално право када је преиначио првостепену пресуду и одбио тужбени захтев тужиоца као неоснован.

Дакле, да би рад код послодавца без закљученог уговора о раду водио о заснивању радног односа, у смислу члана 32. Закона о раду, неопходно је да исти има карактеристике радног односа у погледу квалитета рада и у погледу права и одговорности који произлазе из радног односа - радно време, зарада, накнада зараде и друга примања из радног односа. То значи да је потребно да успостављени однос између послодавца и запосленог по својој садржини и квалитету има све карактеристике радног односа, како уредно и савесно обављање одређених послова, воља запосленог да те послове обавља, тако и сагласност послодавца за успостављањем таквог радног односа. За заснивање радног односа није довољно само обављање послова од стране тужиоца већ је потребна и сагласност воља послодавца и запосленог за успостављање таквог односа. У конкретном случају та сагласност на страни тужиоца је изостала.

Успостављени рад тужиоца код туженог у краћем временском периоду (осам дана), чињенице да парничне странке нису закључиле уговор о раду на одређено време, и ако је исти тужиоцу у више наврата дат на потис, као и да је након осам дана тужилац самоиницијативно престао да долази на посао, не води заснивању радног односа на неодређено време, у смислу члана 32. Закона о раду. Тужилац је својим понашањем – непотписивањем уговора о раду и недолажењем на посао, исказао недостатак воље и намере да заснује радни однос код туженог на одређено време.

Наводи ревизије којима се оспорава утврђено чињенично стање, Врховни касациони суд није ценио јер се из ових разлога ревизија не може изјавити, сходно члану 407. став 2. ЗПП.

На основу члана 414. став 1. ЗПП, одлучено је као у изреци.

**Председник већа - судија
Бранислав Босиљковић, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић